

Het heiligenboek

Benedictus van Nursia (1) Tom Zwaenepoel

In zijn boodschap aan Dom Mauro Meacci, abt van Subiaco, naar aanleiding van het 1.500-jarige bestaan van de abdij Subiaco (7 juli 1999) schreef de Poolse paus Johannes-Paulus II: „Verrijkt door het goddelijke licht werd Benedictus lantaarn en leider voor de arme herders bij hun zoektocht naar het geloof en voor de vrome bevolking die het nodig heeft om op hun weg begeleid te worden.” Een heilige die de juiste richting aanduidt, die bijstuurt en aanmoedigt om het boeiende levenspad te bewandelen. Een heilige die licht in de duisternis brengt en die ons herinnert aan de diepe christelijke wortelen van onze samenleving.

Het levensverhaal van Benedictus van Nursia is gekend. Hij wordt omstreeks 480 geboren in een christelijk patriciërsgezin in Nursia in Umbrië, het huidige Norcia, in de buurt van Perugia. Op veertienjarige leeftijd wordt hij naar Rome gestuurd voor een opleiding. Verbaasd over het stadsleven, dat door verval gekenmerkt is, sluit hij zich aan bij een ascetische gemeenschap in Affile, het huidige Effide. Vervolgens trekt hij zich terug in een onbewoonbaar gebied nabij Subiaco, ten oosten van Rome. Daar leeft hij ongeveer drie jaar in volledige afzondering in een

grot. In deze *sacro speco* (heilige grot) wijdt hij zich volledig aan God. De monniken van Vicovaro, een dorp tussen Subiaco en Tivoli, kiezen hem als abt van hun gemeenschap. Al vlug verlaat hij de groep en keert hij terug naar Subiaco.

Na enige tijd bouwt hij met zijn eerste metgezellen twaalf kloosters in de bergen van Subiaco, die hij elk met twaalf monniken en een overste bezet. De jaloezie van een naburige priester dwingt Benedictus ertoe samen met enkele monniken het dal te verlaten. Ze zwerven over de bergen en vinden tussen Rome en Napels een oude tempel van de god Apollo, op de berg Monte Cassino, niet ver van het Romeinse dorp Casinum. Ze breken de tempel af en bouwen met de stenen een klein klooster (circa 529). Omstreeks 540 schrijft Benedictus zijn beroemde *Regula Benedicti*, de fundamentele regel voor de benedictijnen. Hij sterft op Witte Donderdag 547, tijdens een gebed aan het altaar van Monte Cassino.

Benedictus (de gezegende) verlaat de stad Rome. Hij laat studies en bezittingen achter en zoekt een alternatief voor een ondergaande beschaving. Omdat hij enkel God wenst te behagen, zoekt hij de eenzaamheid op.

Tijdens zijn verblijf in de heilige grot is zijn enig contact met de buitenwereld een plaatselijke monnik die hem dagelijks, via een touw met een klok, brood brengt. In de grot bestaat zijn ascetische leven uit vasten, bidden, mediteren en handenarbeid. Herders en boeren zoeken hem op, uit nieuwsgierigheid, maar ook omdat ze hunkeren naar geestelijke raad en troost. Van die kleine en donkere grot gaat een stralend licht van geloof uit.

Na zijn ervaringen in de heilige grot leert Benedictus het gemeenschapsleven kennen. De monniken van Vicovaro zijn echter individualisten die gesteld zijn op hun persoonlijke vrijheid. Ze verzetten zich tegen Benedictus' strenge regels in verband met tucht en moraal en proberen hem te vergifigen. Het gif ontsnapt (volgens de legende in de vorm van een slang) echter uit de kelk die ze hem aanreiken en de beker breekt wanneer Benedictus hem zegent. Die negatieve ervaringen brengen hem echter niet af van het idee een monnikengemeenschap te stichten. Met de stichting van twaalf kloosters in de bergen van Subiaco roept hij kleine gemeenschappen in het leven. De monniken zingen psalmen en rooien de bossen om aan landbouw te doen. Twee van die

twaalf kloosters bestaan vandaag nog steeds, het *Monastero di San Benedetto* en het *Monastero di Santa Scolastica*. Na de aanstelling van geschikte oversten in die kloosters neemt Benedictus enkele monniken mee en sticht hij het klooster van Monte Cassino. Die 'stad op de berg' is de wieg van de verspreiding van het westerse kloosterleven en het centrum van de evangelisatie van het christelijke humanisme.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

4 november, 19.35 uur, *Canvas*. *Girls with Autism*, Britse documentaire die aan de hand van de schoolervaringen van tienermeisjes alle clichés over autisme doorbreekt.

7 november, 21.15 uur, *één*. *Empire of the Sun*. Beklijvend oorlogsdrama van Steven Spielberg naar de gelijknamige semi-autobiografische roman van de Brit J.G. Ballard over een verwende Engelse jongen die in z'n eentje moet zien te overleven tijdens de Japanse bezetting van de Chinese havenstad Shanghai.

8 november, 22.15 uur, *één*. Eerste aflevering van *Wereldsteden*, reportageserie over zes Vlamingen die het in het buitenland willen maken. Antwerpenaar Patrick wil voltijs stadsgids worden in New York, maar moet voorlopig bijkluken in een restaurant. Alleenstaande moeder Karin wil in Buenos Aires in Argentinië een oud pand ombouwen tot ecologisch hotel. Interieurvormgever Dirk wil de Mexicanen beter leren wonen en de West-Vlaamse Joke zet haar advocaten carrière op het spel om kampioen te worden in het thaiboksen.

De vrome kudde

Waarom Ingezonden door Geneviève De Cock

Mama, waarom zijn je handen zo zacht?

Dat komt door Supersoft, liefje, om de afwas mee te doen.

Waarom maakt Supersoft je handen zacht, mama?

Waarom? Omdat het geld dat Supersoft me betaalt voor deze reclamespot me in staat stelt een vaatwasser te kopen.

Kleerkast Ingezonden door Walter Vandoorn

Twee motten zitten in een kleerkast op een trui te knabbelen. Zegt de ene mot:

– Wist jij dat er wel drie schapen nodig zijn voor één trui?

Antwoordt de andere mot:

– Neen, echt waar? Ik wist niet eens dat schapen konden breien!

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

land in de Kaukasus	zoutachtig vocht	opstandig gewricht	watervoorlatend	hoofd v.e. moskee	ceintuur vaarwel	verwonding
		7		graansoort		
roekeloos	Europeaan		2			
				gebarenspel		6
haarsmeersel			belang		groot hert	Europese hoofdstad
klap		neerslag balletje papier		9		Indiaas gerecht
			roofvogel		1	bijwoord Noorwegen op internet
gedroogd gras	bedorven rund			in het jaar Franse nv		
			gezicht			5
hartig broodbeleg		4			nikkel	

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Opløsning van deze puzzel:
leesteken